

Moratorijum – pitanja i odgovori

1. Šta je moratorijum i na koga se odnosi (fizička/pravna lica)?

Centralna banka Crne Gore je na sjednici 17. marta 2020. godine donijela "Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja novog koronavirusa na finansijski sistem" (Sl.list Crne Gore br. 19/20) koja je stupila na snagu 23. marta 2020. godine (u daljem tekstu „Odluka“). Za više detalja pogledati [Odluku](#) Centralne banke Crne Gore.

Prema Odluci, moratorijum obuhvata privremenu obustavu svih plaćanja obaveza po osnovu kredita (glavnica, kamata, zatezna kamata, naknada i dr.). Navedeno pravo se odnosi na korisnike svih vrsta kredita, fizička i pravna lica, uključujući gotovinske kredite (obezbjedene i neobezbjedene), stambene kredite, kredite za penzionere, potrošačke kredite, investicione kredite, kredite za obrtna sredstva, kredite za likvidnost, kreditne proizvode vezane za korišćenje kartica i dr. Svi korisnici kredita odobrenih od strane Banke (fizička lica, pravna lica, preduzetnici i ostali) imaju pravo na moratorijum na otplatu kredita u trajanju do 90 dana.

2. Da li se prekid otplate primjenjuje samo na glavnici ili i na kamatu?

Prekid otplate se primjenjuje na sve obaveze (glavnica, kamata, naknade, zatezna kamata i dr.). Navedeno podrazumjeva da korisnik kredita neće plaćati anuitete (glavnici i kamatu) tokom perioda trajanja moratorijuma, a čija visina je definisana planom otplate, koji čini sastavni dio ugovora o kreditu.

Međutim, za vrijeme trajanja moratorijuma Banka obračunava kamatu u skladu sa stopom iz važećeg ugovora i plana otplate, te se tako obračunati iznos kamate na kraju moratorijuma pripisuje dugu i raspoređuje ravnomjerno na anuitete tokom preostalog roka dospjeća, koji se automatski produžava za period identičan periodu moratorijuma, bez izmjene ostalih ugovornih uslova i načina obračuna kamate. Za reprezentativni primjer plana otplate pogledati [Saopštenje](#) Centralne banke Crne Gore u vezi sa načinom primjene privremene obustave plaćanja obaveza po osnovu kredita-moratorijuma.

3. Da li je moratorijum obavezan?

Moratorijum nije obavezan i neće se primjenjivati automatski. Svi klijenti koji žele da ostvare pravo na moratorijum dužni su da obavijeste Banku podnošenjem Formulara za prihvatanje moratorijuma.

4. Kada se kreće sa primjenom moratorijuma?

Banka se obavezuje da najkasnije 5 radnih rada od dana prijema obaveštenja (Formulara za prihvatanje moratorijuma) obezbjedi sprovođenje moratorijuma u trajanju od najviše 90 dana ili do donošenja odluke Centralne banke Crne Gore o prestanku njenog važenja.

Ukoliko se korisnik kredita javi za korišćenje moratorijuma 24. marta 2020. godine, Banka je u obavezi da u roku od 5 radnih dana obezbjedi sprovođenje moratorijuma. Ukoliko klijent dobija platu svakog 1. u mjesecu, pri čemu mu se od plate odbija putem administrativne zabrane mjesecni anuitet, Banka će imajući u vidu datum prijave za korišćenje moratorijuma (24. mart), kao i rok za njegovu primjenu (5 radnih dana), omogućiti korisniku kredita prijevremenu obustavu plaćanja po osnovu kredita (glavnice i kamate) već od 1. aprila. Na navedeni način, korisnik kredita koji se javio za korišćenje moratorijuma 24. marta, već će 1. aprila koristiti obustavu plaćanja za prvi mjesecni anuitet.

5. Da li i kako je Banka obavijestila klijente o ovoj promjeni?

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja novog koronavirusa na finansijski sistem, Banka je svoje klijente obavijestila o mogućnosti prihvatanja moratorijuma na svojoj internet stranici dana 24. marta 2020. godine, čime se smatra da je zvanično Saopštenje Banke dostavljeno svim korisnicima kredita.

6. Da li je potrebno da se javim Banci ukoliko želim da ostvarim pravo na moratorijum?

Svi klijenti koji žele da iskoriste pravo na moratorijum dužni su da obavijeste Banku podnošenjem Formulara za prihvatanje moratorijuma na jedan od sljedećih načina:

A. Elektronskim putem, preko e-maila, na sljedeće e-mail adrese Banke:

- Za pravna lica: corporate@ucbank.me
- Za fizička lica: retail@ucbank.me

B. Preporučenom poštom, u pisanoj formi, slanjem Formulara na adresu Banke:

Universal Capital Bank
Ul. Stanka Dragojevića bb
81000 Podgorica

U skladu sa preporukama Instituta za javno zdravlje Crne Gore, potrebno je izbjegavati dolazak u filijalu. Klijenti koji nisu u mogućnosti da pošalju Formular na gore navedene načine, mogu svoje pravo ostvariti pozivom na broj 020/481-491 u periodu od 08h do 15h u cilju pružanja svih neophodnih informacija savjetniku u Banci.

7. Šta ako želim da redovno otplaćujem rate?

Ako želite da nastavite sa redovnom otplatom obaveza po osnovu kredita nije potrebno da kontaktirate Banku.

8. Ukoliko imam trajni nalog za isplatu kreditnih obaveza, da li će on biti obustavljen tokom primjene moratorijuma?

Da, ostvarivanjem prava na moratorijum obustavljaju se sve naplate Banke po osnovu otplate kredita (otplate kredita sa transakcionog računa koji korisnik kredita ima u Banci, trajni nalozi za otplatu kredita i sl.).

9. Da li mogu slobodno da raspolažem sredstvima od neplaćenih obaveza po osnovu otplate kredita?

Da, možete. Sredstva koja su oslobođena moratorijumom Vam nesmetano stoje na raspolaganju.

10. Da li mogu naknadno da odustanem od moratorijuma i nastavim sa redovnim plaćanjem obaveza?

Da, možete nastaviti sa redovnim plaćanjem obaveza i prije isteka moratorijuma uz slanje obavještenja Banci.

11. Da li mogu naknadno da se prijavim za moratorijum?

Da, možete se prijaviti za ostvarivanje prava na moratorijum u bilo kojem trenutku tokom trajanja privremene mjere, definisane Odlukom. Takođe, korisnik kredita može tražiti moratorijum i za vremenski period koji je kraći od 90 dana (30 ili 60 dana). Moratorijum može trajati najviše do 90 dana, odnosno do donošenja odluke Centralne banke Crne Gore o prestanku njenog važenja i ukidanja privremenih mera. U skladu sa navedenim, ukoliko korisnik kredita 1. maja 2020. godine aktivira svoje pravo na moratorijum na otplatu kredita i izjasni se za njegovo korišćenje na period od 90 dana, a Odluka o privremenim mera prestane sa važenjem 1. juna 2020. godine, u tom momentu se prekida i trajanje moratorijuma.

12. Da li postoji mogućnost djelimičnog moratorijuma?

Da, Banka daje mogućnost da klijent obustavi plaćanje glavnice duga, a nastavi sa redovnim plaćanjem kamate.

Dodatno, klijent Banke ima mogućnost da izabere moratorijum za pojedinačne partie kredita na način što će nastaviti sa redovnim plaćanjem obaveza za određene partie kredita (na primjer minus po tekućem računu), a uvesti moratorijum na preostale (na primjer obaveza po osnovu kratkoročnog kredita). U ovom slučaju, u Formularu o prihvatanju moratorijuma potrebno je navesti pojedinačne partie za koje klijent želi da uvede moratorijum.

13. Ako obaveze plaćam preko poslodavca ili fonda PIO, da li postoje dodatni zahtjevi?

Ako ste **zaposleni**, potrebno je da popunjeni Formular o prihvatanju moratorijuma **dostavite** poslodavcu kako bi se obustavile administrativne zabrane i isplata kredita za vrijeme trajanja moratorijuma. Banka ne preuzima odgovornost ukoliko Vaš poslodavac ne obustavi administrativne zabrane. Banka nije dužna da obavještava ili dostavlja potvrdu poslodavcu ili drugom licu preko kojeg se vrši otplata kredita ako se korisnik kredita javio za korišćenje moratorijuma u otplati. Međutim, Banka će na dnevnom nivou pratiti sprovođenje Odluke i ukoliko identificuje da poslodavci ne postupaju u skladu sa Obavještenjem koji ste im dostavili, Banka će Vas o tome pravovremeno informisati.

Ako ste **penzioner**, Banka je dužna da do 10. u mjesecu dostavi spisak korisnika Fonda PIO koji su ostvarili pravo na moratorijum, pa stoga **ne treba** da dostavljate Formular Fondu.

14. Da li je potrebno napraviti novi plan otplate kredita i aneks ugovora?

Banka će svim klijentima koji ostvare svoje pravo na moratorijum poslati izmijenjeni plan otplate kredita u skladu sa popunjениm Formularom o prihvatanju moratorijuma.

U skladu sa Odlukom, nije obavezno sačinjavati aneks ugovora o kreditu. Međutim, Banka će naknadno donijeti odluku da li će pored plana otplate klijentima dostavljati i anekse Ugovora o kreditu.

15. Kako sprovođenje moratorijuma utiče na klijente koji su u kašnjenju?

Klijenti koji su prije ostvarivanja prava na moratorijum bili u kašnjenju i kojima je Banka obračunavala zatezne kamate, za vrijeme trajanja moratorijuma Banka neće obračunavati zatezne kamate i dane kašnjenja, niti će pokretati postupak izvršenja, odnosno prinudne naplate, niti preduzimati druge radnje sa ciljem naplate potraživanja. Postupke izvršenja, odnosno prinudne naplate, i druge pravne radnje koje je Banka preduzela sa ciljem naplate dospjelih potraživanja koji su pokrenuti do momenta stupanja na snagu Odluke, Banka nije u obavezi da obustavi.

Prema korisnicima kredita, koji se ne javi za korišćenje prava na moratorijum, Banka i tokom važenja Odluke o privremenim mjerama može pokrenuti postupak izvršenja, odnosno prinudne naplate i druge radnje sa ciljem naplate potraživanja. Međutim, u tim slučajevima Banka će prije pokretanja postupka izvršenja, odnosno prinudne naplate kontaktirati klijenta i ponuditi mu mogućnost pokretanja prava na moratorijum.

16. Da li mogu očekivati dodatne troškove ukoliko želim da ostvarim pravo na moratorijum?

Banka od korisnika kredita ne može zahtjevati, niti naplaćivati nadoknadu bilo kojih administrativnih troškova u vezi sa korišćenjem moratorijuma.

17. Šta ako ne popunimo sva tražena polja koja se zahtjevaju Formularom?

Banka će izaći u susret svim svojim klijentima i u slučaju da je predat nepotpun Formular. Savjetnik iz Banke će kontaktirati klijenta kako bi potvrdili sve neophodne informacije, a u cilju izbjegavanja mogućih nesporazuma.

18. Da li se moratorijum odnosi na sve vrste kreditnih obaveza?

Da, moratorijum se odnosi na sve vrste kreditnih obaveza, i to:

- Svi kratkoročni krediti
- Svi dugoročni krediti
- Minusi po tekućim računima
- Overdraft krediti
- Revolving krediti
- Kreditne kartice